

NCERT Solutions for Class 6th Sanskrit: Chapter 8-सूक्तिस्तबकः

indCareer

indCareer

indCareer

NCERT Solutions for Class 6th Sanskrit: Chapter 8-सूक्तिस्तबकः

Class 6: Sanskrit Chapter 8 solutions. Complete Class 6 Sanskrit Chapter 8 Notes.

NCERT Solutions for Class 6th Sanskrit: Chapter 8-सूक्तिस्तबकः

NCERT 6th Sanskrit Chapter 8, class 6 Sanskrit Chapter 8 solutions

प्रश्न 1.

सर्वान् श्लोकान् सस्वरं गायत- (सब श्लोकों को सस्वर गाएँ- Recite all Shlokas in tune.)

उत्तर:

छात्र स्वयं सस्वर गाएँ।

प्रश्न 2.

श्लोकांशान् योजयत- (श्लोकांशों का मिलान करें- Match the verses.)

(क)

तस्मात् प्रियं हि वक्तव्यं
गच्छन् पिपीलको याति
प्रियवाक्यप्रदानेन
किं भवेत् तेन पाठेन
काकः कृष्णः पिकः कृष्णः

(ख)

सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः।
जीवने यो न सार्थकः।
को भेदः पिककाकयोः।
योजनानां शतान्यपि।
वचने का दरिद्रता।

उत्तर:

(क)

तस्मात् प्रियं हि वक्तव्यं
गच्छन् पिपीलको याति
प्रियवाक्यप्रदानेन
किं भवेत् तेन पाठेन
काकः कृष्णः पिकः कृष्णः

(ख)

वचने का दरिद्रता।
योजनानां शतान्यपि।
सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः।
जीवने यो न सार्थकः।
को भेदः पिककाकयोः।

प्रश्न 3.

प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत- (प्रश्नों के उत्तर लिखिए- Answer the questions.)

(क) सर्वे जन्तवः केन तुष्यन्ति?

(ख) पिककाकयोः भेदः कदा भवति?

(ग) कः गच्छन् योजनानां शतान्यपि याति?

(घ) अस्माभिः किं वक्तव्यम्?

उत्तर:

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-8-suktistabak/>

(क) सर्वे जन्तवः प्रियवाक्यप्रदानेन तुष्यन्ति।

(ख) वसन्तसमये पिककाकयोः भेदः भवति।

(ग) पिपीलिकः गच्छन् योजनानां शतान्यपि याति।

(घ) अस्माभिः प्रियं वक्तव्यम्।

प्रश्न 4.

उचितकथनानां समक्षम् 'आम्' अनुचितकथनानां समक्षं-'न' इति लिखत- (उचित, कथनों के सामने 'आम्' और अनुचित कथनों के सामने 'न' लिखिए- **Write 'आम्' in front of the correct statement and 'न' in front of the incorrect one.**)

(क) काकः कृष्णः न भवति।

(ख) अस्माभिः प्रियं वक्तव्यम्।

(ग) वसन्तसमये पिककाकयोः भेदः स्पष्टः भवति।

(घ) वैनतेयः पशुः अस्ति।

(ङ) वचने दरिद्रता न कर्तव्या।

उत्तरः

(क) न

(ख) आम्

(ग) आम्

(घ) न

(ङ) आम्

प्रश्न 5.

मञ्जूषातः समानार्थकानि पदानि चित्वा लिखत- (मञ्जूषा से समानार्थक पद चुनकर लिखिए **Pick out synonyms from the box and write.**)

ग्रन्थे , कोकिलः , गरुडः , परिश्रमेण , कथने

(क) वचने —

(ख) वैनतेयः —

(ग) पुस्तके —

(घ) उद्यमेन .-

(ङ) पिकः —

उत्तर:

(क) कथने

(ख) गरुड़ः

(ग) ग्रन्थे

(घ) परिश्रमेण

(ङ) कोकिलः

प्रश्न 6.

विलोमपदानि योजयत- (विलोम शब्दों का मिलान कीजिए- **Match the antonyms.**)

(क)

सार्थकः

कृष्णः

अनुक्तम्

गच्छति

जागृतस्य

(ख)

आगच्छति

श्वेतः

सुप्तस्य

उक्तम्

निरर्थकः

उत्तर:

सार्थकः – निरर्थकः

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-8-suktistabak/>

कृष्णः – श्वेतः

अनुक्तम् – उक्तम्।

गच्छति – आगच्छति;

जागृतस्य – सुप्तस्य

NCERT 6th Sanskrit Chapter 8, class 6 Sanskrit Chapter 8 solutions

Additional Important Questions and Answers

प्रश्न 1.

मञ्जूषातः उचितं पर्यायम् चित्वा लिखत। (मञ्जूषा से उचित पर्यायवाची चुनकर रिक्त स्थान पूर्ति कीजिए। **Pick out the appropriate synonyms and fill in the blanks.**)

मधुरवचनेन; प्रसन्नाः भवन्ति; ग्रंथः; अतः; मधुरम्; याति ।

(क) गच्छति

(ख) तुष्यन्ति

(ग) पुस्तकम्

(घ) प्रियम्

(ङ) तस्मात्

(च) प्रियवाक्यप्रदानेन

उत्तरः

(क) याति

(ख) प्रसन्नाः भवन्ति

(ग) ग्रंथः

(घ) मधुरम्

(ङ) अतः

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-8-suktistabak/>

(च) मधुरवचनेन।

प्रश्न 2.

मञ्जूषात् उचितं पदं चित्वा श्लोकांशान् पूरयत। (मञ्जूषा से उचित पद चुनकर श्लोकांशों की पूर्ति कीजिए। **Pick out the correct option and fill in the blanks.**)

वसन्तसमय, सिध्यन्ति, जीवने, पिपीलकः, प्रियम्।

(क) गच्छन् याति योजनानां शतान्यपि।

(ख) उद्यमेन हि कार्याणि ।

(ग) तस्मात् हि वक्तव्यम्।

(घ) प्राप्ते काकः काकः पिकः पिकः।

(ङ) किं भवेत् तेन पाठेन यो न सार्थकः।

उत्तर:

(क) पिपीलकः

(ख) सिध्यन्ति

(ग) प्रियम्

(घ) वसन्तसमये

(ङ) जीवने।

प्रश्न 3.

शुद्धकथनस्य समक्षम् 'आम्' अशुद्धकथनस्य समक्षम् 'न' इति लिखत। (शुद्ध कथन के सामने 'आम्' तथा अशुद्ध कथन के सामने 'न' लिखिए। **Write down yes' opposite to right statement and write 'no' opposite to wrong statement.**)

(क) वसन्तसमये काकः न भवति।

(ख) पिककाकयोः भेदः न अस्ति।

(ग) वैनतेयः अगच्छन् अपि योजनानां शतानि गच्छति।

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-8-suktistabak/>

(घ) पुस्तके पठितः पाठः जीवने सार्थकः न भवेत्।

(ङ) सर्वदा प्रियं वक्तव्यम्।

उत्तरः

(क) न

(ख) न

(ग) न

(घ) न

(ङ) आम्।

प्रश्न 4.

अधोदत्तं श्लोकं पठत प्रश्नान् च उत्तरत। (निम्नलिखित श्लोक पढ़िए और प्रश्नों के उत्तर दीजिए। **Read the verse given below and answer the questions.**)

प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे तुष्यन्ति मानवाः।

तस्मात् प्रियं हि वक्तव्यं वचने का दरिद्रता।।

I. एकपदेन उत्तरत

(क) के तुष्यन्ति?

(ख) तस्मात् किं वक्तव्यम्?

उत्तरः

(क) मानवाः

(ख) मधुरम् प्रियं

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत

सर्वे केन तुष्यन्ति?

उत्तरः

सर्वे मधुर-वचनेन तुष्यन्ति।

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-8-suktistabak/>

III. भाषिक-कार्यम्

(क) प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे तुष्यन्ति मानवाः- अत्र कः कर्ता? (प्रियवाक्यप्रदानेन, सर्वे, मानवाः)

(ख) 'मानवाः तुष्यन्ति'-वाक्यम् एकवचने परिवर्तयत।

(ग) 'अप्रियम्' इति शब्दस्य किं विलोमपदम् अत्र प्रयुक्तम्?

(घ) 'प्रदानेन' इति पदे का विभक्तिः?

उत्तरः

(क) मानवाः

(ख) मानवः तुष्यति

(ग) प्रियं

(घ) तृतीया

प्रश्न 5.

श्लोकांशान् परस्परं मेलयत। (निम्नलिखित श्लोकों का उचित मिलान कीजिए। **Match the following verses.**)

(क) न हि सुप्तस्य सिंहस्य

पदमेकं न गच्छति।

(ख) तस्मात् प्रियं हि वक्तव्यं

काकः काकः पिकः पिकः।

(ग) अगच्छन् वैनतेयोऽपि

प्रविशन्ति मुखे मृगाः।

(घ) वसन्तसमये प्राप्ते

वचने का दरिद्रता।

उत्तरः

(क) न हि सुप्तस्य सिंहस्य-प्रविशन्ति मुखे मृगाः

(ख) तस्मात् प्रियं हि वक्तव्यम्-वचने का दरिद्रता।

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-8-suktistabak/>

(ग) अगच्छन् वैनतेयोऽपि-पदमेकं न गच्छति।

(घ) वसन्तसमये प्राप्ते-काकः काकः पिकः पिकः।

बहुविकल्पीयप्रश्नाः

प्रश्न 1.

उचित-विकल्पेन रिक्तस्थानानि पूरयत। (उचित विकल्प द्वारा रिक्त स्थान पूर्ति कीजिए। **Fill in the blanks with the correct option.**)

(क) का दरिद्रता। (जीवने, वचने, पुस्तके)

(ख) पुस्तके पठितः पाठः जीवने नैव (साधितः, सार्थकः, पिपीलकः)

(ग) अगच्छन् ..अपि पदमेकं न गच्छति। (पिपीलकः, वैनतेयः मानवः)

(घ) तस्मात् हि वक्तव्यम्॥ (युक्तम्, उक्तम्, प्रियम्)

(ङ) प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे मानवाः॥ (गच्छन्ति, वसन्ति, तुष्यन्ति)

उत्तरः

(क) वचने

(ख) साधितः

(ग) वैनतेयः

(घ) प्रियम्

(ङ) तुष्यन्ति

NCERT 6th Sanskrit Chapter 8, class 6 Sanskrit Chapter 8 solutions

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-8-suktistabak/>

Chapterwise NCERT Solutions for Class 6 Sanskrit :

- Chapter 1-शब्द परिचय: 1
- Chapter 2-शब्द परिचय: 2
- Chapter 3-शब्द परिचय: 3
- Chapter 4-विद्यालय:
- Chapter 5-वृक्षा:
- Chapter 6-समुद्रतट:
- Chapter 7-बकस्य प्रतिकार:
- Chapter 8-सूक्तिस्तबक:
- Chapter 9-क्रीडास्पर्धा
- Chapter 10-कृषिका: कर्मवीरा:
- Chapter 11-पुष्पोत्सव:
- Chapter 12-दशमः त्वम् असि
- Chapter 13-लोकमङ्गलम्
- Chapter 14-अहह आः च
- Chapter 15-मातुलचन्द्र!!

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-8-suktistabak/>

About NCERT

The National Council of Educational Research and Training is an autonomous organization of the Government of India which was established in 1961 as a literary, scientific, and charitable Society under the Societies Registration Act. The major objectives of NCERT and its constituent units are to: undertake, promote and coordinate research in areas related to school education; prepare and publish model textbooks, supplementary material, newsletters, journals and develop educational kits, multimedia digital materials, etc. Organise pre-service and in-service training of teachers; develop and disseminate innovative educational techniques and practices; collaborate and network with state educational departments, universities, NGOs and other educational institutions; act as a clearing house for ideas and information in matters related to school education; and act as a nodal agency for achieving the goals of Universalisation of Elementary Education. In addition to research, development, training, extension, publication and dissemination activities, NCERT is an implementation agency for bilateral cultural exchange programmes with other countries in the field of school education. Its headquarters are located at Sri Aurobindo Marg in New Delhi. [Visit the Official NCERT website](https://www.ncert.nic.in/) to learn more.

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-6th-sanskrit-chapter-8-suktistabak/>